

Huvudman

Praktiska Sverige AB, orgnr. 5562575786
Box 213
10124 Stockholm

Ärendet

Tillsyn av Praktiska Gymnasiet Malmö City i Malmö.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB en anmärkning avseende brister rörande *särskilt stöd och andra stödinsatser*. Praktiska Sverige AB ska senast **fredag den 1 december 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser *undervisning utifrån centralt innehåll i grundskoleämnena svenska och svenska som andraspråk, arbetsplatsförlagt lärande, utbildningen på introduktionsprogram och betygssättning utifrån resultat på nationella prov* samt i övriga delar inom området *särskilt stöd och andra stödinsatser*.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:1405) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Praktiska Gymnasiet Malmö City i Malmö.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Praktiska Gymnasiet Malmö City följer gällande bestämmelser om *undervisning utifrån centralt innehåll i grundskoleämnena svenska och svenska som andraspråk, särskilt stöd och andra stödinsatser, utbildning på introduktionsprogram, arbetsplatsförlagt lärande samt betygssättning utifrån resultat på nationella prov*.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 19 april 2023 och 21 april 2023. Som en del av tillsynen har även telefonintervjuer med apl-handledare genomförts samt dokumentation granskats, bl.a. samtliga åtgärdsprogram och beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Särskilt stöd och andra stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Starta utredning av elevens behov av särskilt stöd

Skolinspektionen har tagit del av 17 utredningar om behov av särskilt stöd som gjorts innevarande läsår. Elevhälsan säger i intervju att de även har tre pågående utredningar och en elev som väntar på utredning.

Flera lärare säger i intervjuer att utredningar har startats för de elever de har anmält. En lärare säger att hen anmält två till tre elever för cirka en månad sedan och att hen inte fått någon återkoppling på om en utredning har startats för dessa elever. Både personal från elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att det inte har startats utredningar för alla anmälningar som kommit in. En anledning är, enligt

personal från elevhälsan och rektorn, att de bedömer att läraren behöver arbeta mer med extra anpassningar först och att anmälan i dessa fall har kommit in för snabbt. Rektorn säger också att rutinen att lärare ska lämna in en anmälan vid kursvarning gör att det ibland handlar om att elever har missat en inlämning eller ett prov och att de i dessa fall också kan göra bedömningen att en utredning för särskilt stöd inte behövs. Rektorn uppger vidare att det är hen som beslutar om en utredning ska startas.

I övrigt framgår av utredningarna av en elevs behov av särskilt stöd att samråd med elevhälsan har skett.

Åtgärdsprogram

Av de 17 utredningar om behov av särskilt stöd som Skolinspektionen har tagit del av samt av skolans beslut om åtgärdsprogram framgår att 16 utredningar har resulterat i åtgärdsprogram och en har resulterat i beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Rektorn har beslutat i samtliga fall. Skolinspektionen har tagit del av dessa 16 åtgärdsprogram. I 12 av 16 åtgärdsprogram har uppföljningsdatum passerats men utvärderingsrutan är tom. Personal från elevhälsan uppger att de har haft uppföljningar i alla de fallen och att elev och vårdnadshavare har informerats om vad utvärderingen visat. De säger att uppföljningarna har skett muntligt och dokumenterats i elevloggen men att de inte har gjort ett nytt åtgärdsprogram med nytt utvärderingsdatum för dessa elever. Även rektorn uppger att uppföljningar har gjorts i alla de fallen och att de dokumenteras i elevloggen men att hen inte varit tillräckligt tydlig med att resultatet av uppföljningen och utvärderingen ska finnas med i åtgärdsprogrammen också. Hen tillägger att det egentligen inte finns något formellt åtgärdsprogram för dessa elever nu men att stödet ändå fortsätter.

I övrigt framgår av åtgärdsprogrammen elevens behov av särskilt stöd, hur stödbehovet ska tillgodoses, när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Vidare framgår att eleven och elevens vårdnadshavare har getts möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogrammet.

Studiehandledning på modersmålet

I inskickad dokumentation inkommen den 17 februari 2023 redovisar rektorn att fem elever har bedömts vara i behov av studiehandledning på modersmålet de senaste sex månaderna.

Flera elever uppger i intervjuer att det finns enstaka elever som har svårt att hänga med i undervisningen på grund av språket men att lärarna anpassar sitt språk efter elevernas behov.

Flera lärare säger att det finns elever som har svårt att tillgodogöra sig undervisningen på grund av språket men att problemet har blivit mindre. Lärare i programgemensamma ämnen säger att de i nuläget inte har elever i behov av studiehandledning som inte redan får det. Flera lärare i gymnasiegemensamma

ämnen säger att det finns elever i behov av studiehandledning i arabiska, dari, pashto och somaliska. Samtliga lärare säger att skolan har en lärarassistent som pratar arabiska och har studiehandledning med ett antal elever samt att skolan har anställt en person som pratar somaliska och som bland annat ska vara studiehandledare.

Personal från elevhälsan uppger i intervju att de under höstterminen gick igenom vilka elever som var i behov av studiehandledning men att många elever tackade nej, bland annat de elever som har pashto som modersmål. De säger att det finns tre elever som får studiehandledning på arabiska och två elever som får digital studiehandledning på urdu. De säger vidare att det finns en elev som behöver studiehandledning på somaliska och att skolan har anställt en person som ska ge studiehandledning i somaliska efter elevens apl-period. Personal från elevhälsan uppger vidare att deras bild är att det inte finns elever som har behov av studiehandledning som inte får det, men säger att eleverna som får studiehandledning i urdu enbart får det en timme i veckan och att dessa elever hade behövt mer studiehandledning.

Rektorn bekräftar elevhälsans uppgifter att det finns elever som har studiehandledning i arabiska, somaliska och urdu men säger att hen inte kände till att studiehandledningen i urdu inte räcker till. Rektorn tillägger i intervju att dessa elever kan få mer studiehandledning om det behövs.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövt.

Enligt 3 kap 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas

Av 9 kap. 9 § gymnasieförordningen (2010:2039) framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon

lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehundledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan.

Skolinspektionens bedömning

Starta utredning av elevens behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte ser till att utredningar av elevers behov av särskilt stöd startar i alla de fall där lärare har anmält behov av en sådan utredning. Skolinspektionens utredning visar att det finns anmälningar om elevers behov av särskilt stöd som inte har lett till att en utredning startats utan att rektorn, i samråd med personal från elevhälsan, i vissa fall bedömt att en utredning inte behövs.

Vad gäller kravet på att samråd ska ske med elevhälsan vid en utredning av en elevs behov av särskilt stöd, om det inte är uppenbart obehövt, framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Åtgärdsprogram

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med åtgärdsprogram på Praktiska Gymnasiet Malmö City. Skolinspektionens utredning visar att det finns åtgärdsprogram där uppföljningsdatum har passerats och där utvärderingen saknas. Utredningen visar att uppföljningar har gjorts men att resultatet av utvärderingen dokumenterats i elevloggen och inte i ett åtgärdsprogram. Detta gör att det inte framgår av åtgärdsprogrammet om eller att eleverna ska ges fortsatt särskilt stöd. Det framgår inte heller datum för när det nya åtgärdsprogrammet gäller, när och av vem detta ska följas upp och utvärderas, om eleverna och vårdnadshavare har medverkat samt att det går att överklaga.

Vad gäller kravet på att rektorn, efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd, fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram, framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav. Likaså framkommer inget annat än att åtgärdsprogrammen anger elevernas behov och hur det ska tillgodoses, när åtgärden ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Studiehundledning på modersmålet

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att ge elever studiehundledning på modersmålet. Skolinspektionens utredning visar att de elever som är i behov av studiehundledning på urdu för att nå betygskriterierna inte ges sådant stöd i den omfattning de behöver.

Bedömningar avseende övriga delar inom området *särskilt stöd och andra stödinsatser* redovisas nedan (s. 7).

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Praktiska Sverige ABs verksamhet vid Praktiska Gymnasiet Malmö City uppfyller inte författningarnas krav vad gäller *särskilt stöd och andra stödinsatser*.

Skolinspektionens utredning visar att inte alla anmälningar om elevers behov av särskilt stöd leder till att en utredning startas och att rektorn, i samråd med elevhälsan, i vissa fall gör bedömningen att en sådan utredning inte behövs. Skolinspektionens utredning visar dock att skolans arbete med extra anpassningar och anmälan av elevers behov av särskilt stöd i övrigt uppfyller författningarnas krav (s.7). Skolinspektionens utredning visar vidare att utredningar om särskilt stöd har resulterat i åtgärdsprogram eller beslut att inte upprätta åtgärdsprogram och att de brister som konstateras i åtgärdsprogrammen enbart handlar om dokumentationen efter uppföljningen och utvärderingen av åtgärdsprogrammet. Slutligen visar Skolinspektionens utredning att elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet får det men att det finns enstaka elever som inte får studiehandledning i den omfattningen de behöver. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Praktiska Sverige AB en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning utifrån centralt innehåll i grundskoleämnena svenska och svenska som andraspråk

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickad dokumentation och intervjuer med lärare, personal från elevhälsan samt rektorn framkommer att undervisningen i svenska och svenska som andraspråk för grundskolan sker integrerat med undervisningen i svenska 1 och svenska som andraspråk 1. Lärare uppger i intervju att de i sin planering har identifierat de delarna av det centrala innehållet som enbart behandlas i grundskoleämnet och att elever gör dessa moment dels på studieteket (tillfälle i veckan där elever kan få hjälp av lärare) men även i slutet av läsåret, när allt centralt innehåll från gymnasiekursen är genomfört. Personal från elevhälsan uppger att de har haft samtal med berörda lärare kring upplägget under höstterminen och de bekräftar att lärarna arbetar utifrån det centrala innehållet i kurserna svenska 1 och svenska som andraspråk 1 men kompletterar med uppgifter som behövs för att uppfylla kriterierna som minst ska uppfyllas i ämnena svenska och svenska som andraspråk för grundskolan. Rektorn säger i intervju att hen säkerställer att eleverna som läser grundskoleämnet går igenom allt centralt innehåll i ämnet genom att ha samtal med lärarna om upplägget och följa upp det

kontinuerligt. Både lärare, representanter från elevhälsan och rektorn uppger även att de har tvåläraarsystem i klassen. Rektorn säger vidare att hens bild är att upplägget fungerar men om utvärderingen skulle visa sig att det inte fungerar, kan de ändra upplägget genom att exempelvis lägga ut mer tid eller ha en enskild grupp för de eleverna som läser grundskoleämnet.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att för varje ämne ska en kursplan gälla. Av 3 § förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygsriterier.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd och andra stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av inkommen dokumentation och av intervjuer med lärare, personal från elevhälsan och rektorn framkommer att skolan har framtagna rutiner för arbetet med extra anpassningar. Skolan har regelbundna möten, bland annat arbetslagsmöten och MUD-möten (måluppfyllelsedokument-möten), där representanter från elevhälsan är med och diskuterar och följer upp extra anpassningar tillsammans med lärarna. Lärarna uppger i intervju att specialpedagogen bedriver en pågående fortbildning för personalen kring extra anpassningar och att de även har enskilda samtal med specialpedagogen kring elevers extra anpassningar. Några lärare uppger däremot att de hade önskat fler forum för att diskutera extra anpassningar på individnivå och personal från elevhälsan håller med om att extra anpassningar på individnivå behöver diskuteras men att lärarna samtidigt behöver utveckla sitt arbete med extra anpassningar på gruppnivå. De intervjuade eleverna säger att de får extra anpassningar i undervisningen och ger flera exempel såsom olika verktyg i form av stavningsprogram och inläst material, tavelstruktur, timetimers, extra tid och så vidare.

Anmäla behov av särskilt stöd

Lärarna uppger i intervju att de lämnar in en skriftlig anmälan till rektorn när de befärar att en elev inte kommer uppfylla betygsriterierna som minst ska uppfyllas. De säger även att de ska lämna in en anmälan innan de skriver en kursvarning och att rutinen är tydlig att de ska arbeta med extra anpassningar innan de sätter en kursvarning. Personal från elevhälsan och rektorn bekräftar rutinen med en skriftlig

anmälan när extra anpassningar inte räcker och innan en kursvarning skickas ut. Vidare säger de, att de på elevhälsoteammöten också fångar upp elever som inte anmälts men borde anmälts. Personal från elevhälsan uppger dock att det både finns lärare som inte anmäler i tid och lärare som anmäler för fort och egentligen borde utveckla arbetet med extra anpassningar innan de anmäler. Rektorn bekräftar elevhälsans bild men säger samtidigt att hen hoppas att de, genom att lyfta alla elever på de regelbundna mötena, ändå fångar upp alla elever som behöver utredas för särskilt stöd.

Rätten att gå om en kurs

Elever uppger i intervjuer att de har fått information om rätten att gå om en kurs och att man kan gå om en kurs i matematik, engelska och svenska. Några elever säger att de inte vet ifall man kan gå om andra kurser än svenska, matematik och engelska men att de vet att man kan göra en provning på hela kursen. En elev uppger att hen vet att någon elev har gått om en kurs i vård- och omsorg.

De intervjuade lärarna uppger att elever har rätt att läsa om en kurs eller göra en provning. De säger att de ger information om rätten att gå om en kurs och att de flesta elever går om kursen i matematik 1a och engelska 5 men att det också finns elever som läst om andra kurser. Några lärare säger dock att det inte är så tydligt vilka kurser som går att läsa om, rent praktiskt, samt att elever oftast väljer en provning när de får reda på vad det innebär att läsa om en kurs.

Personal från elevhälsan delar lärarnas bild att elever får information om rätten att gå om en kurs eller göra en provning samt att de flesta elever väljer att gå om i matematik 1a och engelska 5 men att det finns elever som läser om yrkeskurser också. De säger dock att kulturen på skolan har varit att elever har gjort mycket provningar och att de nu dels har styrt upp arbetet med provningar genom ett tydligare schema för provningar och genom att de kvalitetssäkrat provningarna men att de samtidigt förespråkar att läsa om kursen.

Rektorn uppger i intervju att det är mentor och lärarna som informerar eleverna om rätten att gå om en kurs och att det finns skriftlig information om det i personalhandboken. Rektorn säger vidare att hen är förvånad över att vissa lärare uppger att de inte riktigt vet om det går rent praktiskt att läsa om alla kurser eftersom hen har pratat med lärarna om att det är lagstadgat att elever ska få möjlighet att läsa om en kurs och hen säger också att elever på skolan får läsa om alla kurser.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det bland annat inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie

undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det bland annat inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Av 9 kap. 1 § gymnasieförordningen framgår att om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. Vidare framgår det av 5 § i samma kapitel att rektorn är den som fattar ett sådant beslut, efter det att eleven, elevens vårdnadshavare och berörda lärare har fått yttra sig.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att huvudmannen bryter mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar, skyldigheten att anmäla behov av särskilt stöd, samt rätten att gå om en kurs. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetsplatsförlagt lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickad apl-förteckning framgår att elevernas arbetsplatsförlagda lärande är planerat att omfatta minst 15 veckor av utbildningen.

De flesta intervjuade elever uppger att de har haft eller ska ha minst 15 veckor apl under utbildningen. En elev i år 2 säger att hen tidigare inte haft någon apl-plats men att hen ska ha apl nu på våren. De intervjuade lärarna säger att de tidigare har haft problem att hitta platser till elever på VVS- och fastighetsprogrammet men att de, sedan detta läsår, har en apl-samordnare och att det fungerar. De uppger vidare att de elever i år 3 som inte haft sina veckor i år 2, har haft mer apl i år för att uppfylla de 15 veckor de har rätt till.

De flesta intervjuade eleverna uppger att det är tydligt vad de ska göra på apl och att de kan få stöd av handledaren och mentorn. De säger att handledarna får information om vad de ska göra, vad som ska bedömas och vilka förväntningar skolan har. Eleverna säger också att de har trepartssamtal under varje apl-period och att de litar på att läraren kan göra en rättvis bedömning utifrån handledarnas information.

De intervjuade lärarna säger att de informerar handledare om vilka delar av kurser som ska behandlas under apl och hur de ska bedömas. Lärarna uppger att de bland annat använder sig av bedömningsmatriser, självskattningsblanketter där de brutit ner betygskriterierna och brev med information om kursinnehållet. Vidare säger lärarna att handledarna överlag har den yrkeskompetensen och lämpligheten som behövs och att de försöker understryka att handledarutbildningen är viktig. Lärare på vård- och omsorgsprogrammet säger att de har trepartssamtal två gånger per period och lärarna på övriga program säger att de har trepartssamtal efter varje avslutad period men att de inför perioden gör en riskbedömning och åker ut och presenterar sig. Lärare för elever på bygg- och anläggningsprogrammet, VVS-och fastighetsprogrammet samt industritekniska programmet säger att apl-platserna ibland inte kan genomföra alla moment under den perioden eleven är där men att de, om de märker att en elev saknar moment efter apl-perioden, ser till att eleven kan komplettera med det på skolan. De säger vidare att alla moment kan genomföras på skolan, men i mindre format.

Av telefonintervjuer med sexton handledare framgår att dessa handledare har eller haft hand om de eleverna som finns i den inskickade apl-förteckningen i den omfattningen som förteckningen visar. Samtliga handledare uppger att de har fått information från skolan om apl och vad eleverna skulle göra under apl:en. Merparten av handledarna säger att de har haft besök av lärarna på skolan och att de i samband med besöken haft trepartssamtal. Flera handledare säger att de under trepartssamtalet har pratat om vad eleven har gjort utifrån en bedömningsmatris eller frågor från läraren men några handledare säger att de mest har pratat om hur eleven skött sig och inte så mycket om vad eleven har gjort och att de inte har gett några omdömen som kan ligga till grund för betyg.

Rektorn uppger i intervju att hen, inför kommande läsår, diskuterar poängplanen och hur mycket som ska läggas ut på apl och att hen därefter beslutar om hur fördelningen ska vara. Rektorn säger också att lärarna, under trepartssamtalen, pratar om vilka moment eleverna har gjort utifrån matriser men att det är ett pågående arbete. Enligt rektorn har barn-och fritidsprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet kommit längst i arbetet med matriser och att de andra programmen inte riktigt är framme än.

Rättslig reglering

Av 16 kap. 16 § skollagen framgår att ett yrkesprogram ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande.

Enligt 4 kap. 12 §§ gymnasieförordningen ska arbetsplatsförlagt lärande förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.

Av 4 kap. 14 § gymnasieförordningen framgår att det för en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitats som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utbildningen på introduktionsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har under besöket tagit del av huvudmannens plan för introduktionsprogram och av den framgår utbildningens syfte, huvudsakliga innehåll och längd. Av intervjuer med elever, samordnare för introduktionsprogram och studie- och yrkesvägledare samt rektorn framkommer att utbildningen på introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion följer huvudmannens plan för introduktionsprogram och genomförs i enlighet med syftena för de olika programmen. Skolinspektionen har tagit del av ett antal individuella studieplaner med tillhörande elevscheman och av dessa samt av intervju med elever på introduktionsprogram framgår att utbildningen på introduktionsprogram motsvarar heltidsstudier. Elever på introduktionsprogram samt samordnare för introduktionsprogram och studie- och yrkesvägledare uppger i intervjuer att de, två gånger per läsår, har individuella samtal med elever på yrkesintroduktion, där vårdnadshavare, specialpedagog och mentor deltar och där de diskuterar mål och stödbehov och reviderar studieplanen vid behov. Samordnare för introduktionsprogram och studie- och yrkesvägledare säger i intervju att elever på programinriktat val alltid läser de grundskoleämnen de saknar i år 1. På fråga om vad det beror på att det finns att antal elever på programinriktat val i både år 2 och 3 uppger såväl samordnare för introduktionsprogrammen, studie- och yrkesvägledare samt lärare, personal från elevhälsa och rektorn att det finns olika anledningar men att det främst handlar om frånvaro samt att det oftast är engelska som eleven inte klarar eftersom flera elever ligger långt efter kunskapsmässigt i engelska. Av intervjuer med elever på introduktionsprogram, samordnare för introduktionsprogram och studie- och yrkesvägledare samt rektorn framgår att samtliga elever på introduktionsprogram har apl eller praktik.

Rättslig reglering

Enligt 17 kap. 3 § skollagen är syftet med programinriktat val att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett visst nationellt program och att de så snart som möjligt ska kunna antas till det programmet. Syftet med yrkesintroduktion är att

elever ska få en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram.

Enligt 17 kap. 4 § skollagen får programinriktat val och yrkesintroduktion utformas för en grupp elever eller för en enskild elev.

Enligt 17 kap. 6 § skollagen ska utbildningen på introduktionsprogram bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till minst 23 timmars undervisning i veckan. Utbildningens omfattning får dock minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl.

Av 17 kap. 7 § skollagen framgår att utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Utbildningsplanen ska innehålla uppgifter om utbildningens syfte, huvudsakliga innehåll och längd. För varje elev ska det upprättas en individuell studieplan

Av 1 kap. 7 § gymnasieförordningen framgår att en individuell studieplan för en elev på introduktionsprogram bland annat ska innehålla uppgifter om utbildningens mål och längd, delar av kurser, annan yrkesinriktad utbildning, praktik och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen, och, när det är aktuellt, det yrkesområde som utbildningen inriktas mot.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygssättning utifrån resultat på nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolverkets statistik framgår att många elever våren 2022 fick högre kursbetyg än resultat på nationella proven. Elever uppger i intervju att det finns elever som inte klarade nationella proven i matematik och engelska förra året och att de läser om kursen i år. De säger också att det finns elever som inte klarade nationella proven förra året men ändå fick betyg i kursen. De säger att lärare tittar på hur man klarat andra prov under året och att de även bedömer det de har sett i undervisningen. Några elever säger att lärare i matematik tittat på vilka delar av det nationella provet eleven inte klarade och att de sedan fick uppgifter utifrån vad läraren bedömde att eleven behövde träna mer på. Några elever säger däremot att en lärare har sagt att om man får F på nationella provet, får man F i kursbetyg också.

Lärare uppger i intervju att de förmedlar till eleverna att de gör en helhetsbedömning och att nationella prov är viktiga. En lärare säger att hen har sagt till eleverna att hen ska ta nationella proven i särskilt beaktning och att hen

därför också har tränat mycket med eleverna inför nationella proven. Lärarna uppger också att de diskuterat mycket med rektorn vad det innebär att särskilt beakta elevens resultat på nationella prov och att de måste kunna säga vad det beror på om betyget skulle skilja sig från resultatet på nationella prov. Vidare säger de att de har en elevgrupp med kort arbetsminne och koncentrationssvårigheter och att provsituationen under nationella prov blir svår för dessa elever. Även rektorn uppger i intervju att hen diskuterat med lärarna vad det innebär att "särskilt beakta" nationella provresultat och att hen under betygssamtalen med lärarna diskuterar om kursbetyget avviker från resultat på nationella prov. Rektorn uppger också i intervju att lärarna i den vanliga undervisningen arbetar mycket med att bryta ner uppgifter och bedöma vid flera tillfällen, vilket nationella prov inte ger utrymme för. Hen säger vidare att hen har tillit till lärarna att de sätter korrekta betyg samt att de startat ett samarbete med en annan skola bl.a. gällande bedömning av nationella prov.

Rättslig reglering

Av 15 kap. 25a § skollagen framgår att vid betygssättning i ett ämne som det ges ett nationellt prov i, ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Hanne Lernout

Föredragande
Signerat av: Hanne Lernout

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Douglas Rinaldo medverkat.